

Silvania — Luna culturii și educației socialiste

În bogata paletă de manifestări educative, cultural-artistice, desfășurate în februarie sub genericul **Silvania — Luna culturii și educației socialiste**, în întreg județul Sălaj, teatrul a ocupat un loc destul de modest. Nu pentru că locuitorii acestor meleaguri nu ar avea nici o înclinație spre dramaticele investigații întreprinse de arta Thaliei în zonele de adâncime ale universului uman. Dimpotrivă, atât afluența de public la puținele spectacole programate, cât și luările de cuvânt din cadrul amintitei dezbateri — la care au participat membri ai A.T.M., în frunte cu Dina Cocea, președinta Asociației — au confirmat apetența sălăjenilor pentru arta teatrală, și îndeosebi dorința lor de a găzdui mai multe și, mai ales, mai reprezentative turnee ale teatrelor profesioniste.

Sălajul nu are instituții teatrale sau muzicale profesioniste. Absența acestora este compensată de turneele pe care le întreprind teatrele din Cluj-Napoca, Baia Mare, Satu Mare, Oradea și, în oarecare măsură, cele din București. Compensația este, însă, insuficientă, în plan atât cantitativ cât și calitativ. Dar soluții se pot găsi, cu ceva mai multă inventivitate și convingere, pentru organizarea unor turnee a căror rentabilitate culturală să n-o contrazică pe cea economică (și invers), având în vedere spațioasa sală a Casei de cultură din Zalău și alte spații teatrale primitive ale județului.

Dragostea pentru teatru a sălăjenilor se exprimă și în interesul de care se bucură activitatea Teatrului Popular din Zalău, care funcționează în cadrul Casei de cultură. Și aici, ce-i drept, se simte nevoia unui sprijin mai substanțial din partea instituțiilor profesioniste. Dar primele sale premiere dovedesc o judicioasă opțiune repertorială: **Acești ingeri triști** de D. R. Popescu, **Nu sint Turnul Eiffel** de Ecaterina Oproiu, **Zorile la patru cincizeci și patru** de Ionel Hristea. Am văzut în cadrul „Silvaniei“ acest din urmă spectacol, pus în scenă de actorul Paul Antoniu, de la Teatrul Dramatic din Baia Mare, într-o scenografie cam improvizată, însă într-o interpretare actoricească meritorie prin claritatea conturării personajelor, prin buna și susținută tensiune dramatică, prin capacitatea de comunicare emoțională cu sala. N-au lipsit însă une-

le stângăcii în exprimarea unor stări și relații între personaje, care își au probabil sursa și în inabilitățile textului, tributar unei epoci revoluate a dramaturgiei noastre. Am remarcat îndeosebi vibrația dramatică autentică a Marianeî Simpetrean (interpreta Norei), nuanțele bine marcate ale evoluției Profesorului Florian în interpretarea lui Mihail Ștefan (în ciuda unui defect de dicțiune), vigoarea și gravitatea sobră ale lui Ion Linca-Pinca (Matei). În pregătire se află spectacolul cu piesa lui Paul Ioachim **Nu sintem ingeri**. Iar angajamentul conducerii A.T.M. și al actorului Marin Aurelian de la Teatrul Național din Cluj-Napoca (filiala A.T.M.) de a-și aduce contribuția la îndrumarea acestui inimos colectiv sînt o cheazăsie pentru sporurile calitative ale activității viitoare. Deosebit de meritorie este activitatea brigăzilor artistice, a căror prezență promptă și eficientă în viața județului, tradusă în programe originale, bogate în substanță satirică, a fost încununată cu numeroase premii la Festivalul național „Cintarea României“. Cîteva mostre semnificative din programele brigăzilor de la întreprinderea de conductori electrici emailați, de la întreprinderea de confecții din Jibou, de la Căminul cultural al comunei Știrci, satul Horoatu Crasnei, ca și din satul Călacea, comuna Girbău, au confirmat valoarea și resursele educative ale genului.

Măsura înaltă a artelor, receptată cu deosebită emoție și înțelegere de publicul din Zalău, a fost dată de oratoriul **Miorița**, compoziție complexă, muzical-dramatică, în care se îngemănează muzica lui Paul Constantinescu și versurile mai multor variante ale baladei populare, într-un ansamblu realizat și dirijat de Florentin Mihăiescu, în interpretarea de mare rafinament a corului Filarmonicii din Cluj-Napoca, a taragotistului Dumitru Fărcaș (cu splendide sonorități și modulații de profund tragism), precum și a actorilor Teatrului Național din Cluj-Napoca: Melania Ursu (autentică vibrație tragică), Emilian Belcin, Gelu Bogdan Ivașcu și Marius Bodochi (foarte expresivi și sobri), alternînd ritmurile și variantele baladei într-o corespondență dramatic-sonoră cu corul. Era concert și spectacol, muzică și teatru, comunicînd cu forță emoțională ethosul ancestral al spiritualității românești.

Margareta BĂRBUȚĂ